

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedezményben részesül.
 Nyitlter sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Országgyűlés.

A képviselőházban f. hó 18-án befejezték a földmívelési költségvetés tárgyalását s rátertek a vallás- és közoktatásügyi tárcza budgetjére, mely alkalommal Apponyi Albert gróf nagy beszédet mondott kulturpolitikájáról, intézkedéseiről és terveiről.

A beszéd óriás anyagot ölelt föl, de nagy volt az érdeklődés és várakozás is, mely az egész országban a miniszter felszólalásához fűződött. Az ország tanítóit ugyszólván visszafojtott lélekzettel lesték Apponyi szavait, mert ebből tudják meg, mi módon dől el a fizetésük rendezéséhez fűződő reménység sorsa, de a nemzeti politika szempontjából is az egész Ház és az egész ország érdeklődése fordul Apponyi fele, mert mindenki a nagy alkotások gondolatát hordja elméjében, hogy Apponyit, a nemzeti politika vezérlő harcosát látja a miniszteri székben.

A miniszter igen nyugodt hangon, a stílus virágait kerülve, mondotta el programját, mindazáltal a beszédéről minden hallgatójának egy véleménye volt, az, hogy szép. Azzá tette a nemzeti érzésnek az a mély tüze, mely átizzott és lángolt rajta, azzá a

miniszter politikájának — még a mostani ideiglenes állapotban is kitetsző — nagyszabásu volta és nem utolsó sorban a tanítóság kielégítésének a mértéke és módja.

A beszéd elején hangoztatta, hogy állandó kormányzásra ő és minisztertársai csak abban az esetben vállalkoznának, ha nemzeti alapon sikerül a válságos anyagot lehetőleg kiküszöbölni, amelyen a kormány ideiglenes helyzetében is buzgó munkálkodik. Helyesléssel fogadták azt is, amit az 1848. évi XX. törvényezikk megvalósításáról mondott, melyhez a mostani időt, mikor a nemzet felekezeti különbség nélkül egyesült az alkotmány védelmében, különösen alkalmasnak mondja és kifejtette, mi módon óhajtja orvosolni azt a szomorú dolgot, hogy az alföldi magyar vidéken legtöbb az analfabéta. Négyezer tanítóra és négyezer iskolára van szükség, ő minden erejével rajta lesz, hogy legalább jórészen segítsen a bajon.

Az, a mit a tanítók fizetésének rendezéséről mondott, a Házat nagy részben kielégítette. A legkisebb falu állami tanítójának biztosít a miniszter ezer korona minimális és kétezernegyszáz korona maximális fizetést, nagyobb városokban ezerkétszáz korona mi-

nimális és kétezerhatszáz korona maximális fizetést, ezek közt pedig még van egy fokozat; a felekezeti és községi tanítók kezdő fizetését is ezer koronára emeli, de ezek végső fizetése 2200 és 2400 korona közt lesz. Ezenkívül is több tekintetben jobb helyzetbe jut a tanító. A Ház viharos tettségese közt jelentette ki Apponyi, hogy csak azoka tanítók részesülnek a fizetésjavításban, kik az iskolából nem csinálnak várat a magyar nemzet és állam ellen, sőt ő rajta lesz, hogy az ilyen várat lerombolja.

Egyéb intézkedés és terv hosszú sorát vont a programjába a miniszter: az új iskolai szakfelügyelőket, az állami iskola autonómiájának fejlesztését, a tanítóképző reformját, a gazdasági, a jogakadémiák reformját, a festő-akadémia tervét stb. A harmadik egyetem dolgában is éreztette, hogy kész terve van, melyet megvalósítani óhajt, de hogy hol kívánja létesíteni, arról csak a benyújtandó törvényjavaslat fog beszélni.

Nagy, mely és igazi hatást jegyzünk föl e beszédéről s erről tanuskodott az ünneplés, melyben a Ház a minisztert részesítette. A

TÁRCZA.

Megnyitó beszéd.

Elmondotta Bakó Károly alelnök az Iparos-Önképzőkör f. hó 9-én tartott ismertetéjéről előadásán.

Milyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Midőn az iparos ifjuságunk művelésére, a tisztelt hallgató közönségünk szórakoztatására szánt sorozatos felolvasásunkat megkezdendők, engedjenek meg pár sorban megemlékezniem e kör multjáról, jelenéről és nemese törekvéseiről.

Az 1888-ik évben néhány lelkes tagja Nagyenyed város iparos társadalmának, időt és fáradságot nem kímélve, felbuzdulva más, Nagyenyednél nagyobb, virágzóbb iparral bíró városok példáján, a hol már iparos-önképző és betegsegélyező egyletek alakultak, megalkotják a nagyenyedi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyletét, mely ily czim alatt felsőbb jóváhagyást nyert.

Megalkották, mert eles elmével előre

látták azt, hogy a cseh-rendszer eltörlése után, mely cseh a különböző iparágak mestereit egy közös nagycsaládba egyesíté, hol az ezen iparágakhoz tartozó segédek e nagy családnak gyermekeiként tekintettek, szükség van egy iparos társadalmi körre. Előre látták és már tapasztalták is, hogy ezen intézmény megszünése után, iparos társadalmunkban nem az előre haladás, hanem a visszacsúszás, a szétluzás, a mester és a segéd közötti elhidegülés szomorú tünetei jelentkeznek.

Megalkottak és ezéül tüzték ki maguknak az iparos társadalom együtt tartását, a baráti szeretet ápolását, az iparos ifjuság művelését, szórakoztatását és betegség esetén való támogatását.

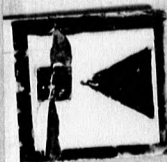
Sajnos, hogy ezen szép céloknak minden téren való kivitele sok akadályba ütközött, hiányozván a mindent mozgató erő a pénz és a magassabb körök jóindulatu támogatása. De mindezen nehézségekkel megküzdöttek és így az iparos érdekek vitéz katonáinak bizonyultak, mert soha meg nem hát-

rálva, mindig előre törtek. Hála ezért nekik, kiknek egyrésze már a temetőben alussza örök álmát, de emléküek él, az általuk elültetett fa hatalmassá növekedett.

Hálával kell emlékeznünk ezen kör minden időben volt vezetőségéről, kiknek fáradságot és áldozatot nem kímélő buzgósága meghozta azon gyümölcsöt, hogy napi fáradságos verejtékes munka után, ifjuságunk pihenő idejében egy otthont talál, hol felejtve fáradságot, szórakozást talál, hol szívének minden buját, avagy örömet bajtársával megosztva, újabb erőt talál a további küzdelemre.

Örök hála néked te jó öreg! Fánta József, ki élted alkonyán segítél ezen kör anyagi gondjain. Adtál nekünk egy csendes otthont, állandó hajlékot, hol sziveinkben szobrot emelhessünk a te dicső emlékednek.

Tovább menve körünk történetén, egy oly körülmény állott elő, mely ezen kör czimének és részbeni céljának megváltoztatását vont maga után. Ugyanis felállítottak a kötelező betegsegélyező pénztárak,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES 'IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

szünet után, mely a beszédet követte, Apponyi két óras hosszú beszédéhez még azt az utóiratot tette, hogy azon van, hogy a tanítók fizetésrendezése már 1907. június elsején életbe lépjen és felhatalmazást kért arra is, hogy már az év első felében is folyósíthasson sürgős esetekben bizonyos összeget.

Politikai hírek.

A delegációban Montecuccoli tenger-nagy százhuszonegy millió korona megszárazását kérte új hadihajók építésére. És a delegáció megszavazta a rengeteg összeget. Az osztrák delegációban úgy beszéltek az ujonczlétszám emeléséről, mint valami befejezett tényről. Ehhez azonban, reméljük, a magyar kormány is lesz még szava, mely kötelezte magát, hogy az átmeneti időre katonai dolgokban teheremelés nem lesz.

Az Omge és a külön vámterület. Az az akció, melyet az önálló vámterület hívei megindítottak és melynek célja volt az önálló vámterület eszméjének bevitelére az Országos magyar gazdasági egyesületbe, fias-kóval végződött. A közelmúltban el tudták hitetni a rövidlátókkal, hogy a nagybirtokosok nem elvi ellenségei az önálló vámterületnek és bizonyos garanciák mellett hajlandók azt támogatni is. Erre a látszatra szükség volt, mert a 48-as többségben igen nagy számmal vannak nagybirtokosok és nem maradtak volna a párt tagjai, ha legalább plátóilag nem vallják magukat az önálló vámterület híveinek. Az agrár-sajtó is ezt a politikát hirdette és pedig oly sikerrel, hogy a közvélemény naivabb része már azt hitte, hogy a vámterület kérdésében az ország egy akol, egy pásztor. Ma már nem leplezhető, mert a Köztelekhez közel álló

sajtó egész nyíltan hirdeti, hogy nem ütközött volna akadályba oly alelnök megválasztása, ki esetleg a külön vámterület híve, ha erre a függetlenségi párt, mint ilyen és nem az önálló vámterület czimén reflektál.

Magyar ipar védelmezés.

(Folytatása és vége.)

Ha őszig elkészülne meglevő iparunk megismerésével, ismertetésével, tanulmányozásával, reklamáziájával és megerősítésével, a tél volna aztán alkalmas tüzeten tanulmányozni, hogy mily új iparág volna nálunk a nyereség legnagyobb valószínűségével alapítható.

Minthogy behozatalunk fele a fonó-szövőiparra esik, azt hiszem ezen körben kellene keresnünk az alkotandó gyár tervét egy 100.000 korona alaptőkével végezhető kisebb részét a fonó- vagy szövő-iparnak.

Bálint János polgártársunk élő példája igazolja, hogy kisebb tőkével is lehet sikeresen kezdeni e nemből gyáripárt, csak természetesen egy hozzá hasonló erélyes, szakértő művezető segítségével, jó számítással, nem terjedve ki sok ágára az iparnak, hanem a lehető kevesre, hogy könnyű legyen a közönséges munkások betanítása, az egész üzlet megértése, áttekinthetősége.

Megkellene találni a pénzforrást, melyet módosabb polgáraink és nagy vagyonu testületeink tehetnének össze, meg 1-2 gyakorlati emberünk egy kis utazást tehetne olyan gyáripari vidékre, hol a szakértő esetleg egy kül- vagy belföldi gyárossal is találkozhat, ki ismereteivel és pénzével is résztvenne vállalatunkban.

Azt mondják, hogy Temesvárt minden évben alapítanak egy-egy gyárt, mi is megte-

hetnök ezt, ha nem is épen évenként, de a miut erőnk engedi, több évi időközben.

Egy városra nézve az ipar emelkedése első rendű kérdés, látunk példákat erre pl Németországban Essen néhány évtized alatt fél millió lakosságra tett szert a Krupp-féle vasművek segítségével.

Hegyvidékünk földjének szegénysége az alvó ipari munkássereg szolgáltatására kiválólag alkalmas, a fegyhazi gyáripar szemléletéből pedig láthatjuk, hogy a gyáripar nagy részénél mily könnyen betanítható a földmives munkás, akár a szövésre, akár a dobozgyártásra, akár a cipészetre, harisnya kötésre.

Az Amerikába vándorló munkásaink nagy része is egyszerű földmives, mégis ott kellő vezetés mellett alkalmazva nagy hasznot kell hajtania, hogy 3 frt. 75 krt azaz hét és fél korona minimális munkabért kaphasson.

Nem is a munkásiány az oka iparunk hátramaradottságának, hanem a művezetés és a kereskedelmi szolgálat gyarlósága, mert némely gyárban, mint látjuk a marosújvári szódagyárnál is elég egyetlen szakértő igazgató vagy művezető, de az az egy birjon igazán szakértelemmel.

Midőn az angolok észrevették, hogy a német kiviteli ipar 1890-1900. között ötszörösen emelkedett és elérte az angol kivitel, egy bizottságot küldöttek ki Németországba kikutatni az okokat, hogy mi idézte elő ezt a rendkívüli, a történelemben csaknem példátlan iparhaladást.

A bizottság úgy találta, hogy ennek oka abban állott, hogy Németországban 15 technikai azaz mérnöki iskola van. Minden királyság és fejedelemség az utolsó években igyekezett technikai iskolákat alapítani és ezzel is versenyezni a többi királysággal, mig Angliában csak egy, Oroszországban szintén egy ily iskola volt azon időben.

mely ugy nálunk, mint hasonnevű egyleteknél a betegsegélyező jelleg és czim elhagyását vonta maga után.

Körünk alapszabályait újra szerkesztvén, elhagyva belőle a betegsegélyezésre vonatkozó részt, módosítva czimét a Nagyenyedi Iparosok Önképzőkörére, újult erővel fogott nemes céljai megvalósításához.

S hogy a múltba elég szép eredményeket is ért el, bizonyítja azon nemes alapok megerősítése, melyeknek csirái ezen körből indultak ki, fejlődtek nagyra. Nem akarom ezen alapokat külön-külön felsorolni csak hivatkozom arra, hogy körünk jótékony célokra minden évben, egy ket előadásának jövedelmével járul.

Elődeink érdemeinek irandó fel azon körülmény is, hogy az iparos ifjúságot nem hagyta magára, hanem vele karöltve törekedtek a nemes célok elérésére, s így megmentve azt, hogy iparos ifjúságunk a nemzetközi szocializmus karjaiba essék, mint az sajnos sok helyen történt, hol elhagyva vagy gyengén munkálva az önképzés nemes célját, a zavarosba halászni szeretők konkolyt hintének el a körök kebelében, s munkást munkaadója ellen ingerelve szakegyletekké vedlettek. Melyek így, tisztelet egyes

kivételeknek, az önképzést áldást hozó utjáról letértek.

A továbbfejlődésnek egy újabb lánccsémét ragadtuk, midőn a haladó kor szelleme elől a nagyenyedi iparos önképzőkör sem zárkózhatván el, hogy a szabad iskola nagy fejlődésnek induló hasznos intézményt falai között is meghonosítsa. Elhatározta, miszerint tagjainak és a nagyközönségnek üdvös szórakoztatása és hasznos tanulás céljából népszerű előadásokat tart. Mert belátjuk, be kell látnunk, hogy mi nekünk is, akik az iskola falai közül kikerültünk, tudásunk felrészítésére, tudásunk hiányainak pótlására és így társadalmi műveltségünk emelésére nagy szükségünk van. Hiszen ismereteink szerzésében a gyermeki és az ifjúkor határán nem állhatunk meg, hanem a folyton haladó tudomány vívmányaiival is meg kell ismerkednünk.

Ezen oknál fogva keresett és talált választmányunk, a kör kebelén kívül álló, nemes célokért lelkesen küzdő, kiváló férfiakat, kik szives örömmel vállalkoztak arra, hogy felolvasások keretében iparos körünknek hálára kötelező szolgálatot tegyenek.

E program legúj korszak kezdete a nagyenyedi iparos-önképzőkör jövőjében.

Ismeretterjesztő előadásaink sorozatát egyelőre a következőkben állapítottuk meg.

A mai előadáson kívül a következő vasárnapokon d. u. 5 órai kezdéssel: december 16-án felolvas Jancsó Sándor nagytisztelőt úr.

December 23-án szabad előadást tart Csaplár Aladár tanítóképzői tanár úr.

December 30-án felolvas dr. Asztalos Kálmán ügyvéd úr.

Megvagyok győződve, hogy ez uton módot fogunk nyújtani, hogy tagjaink és a velünk együtt érző közönség szórakozva bizonyos tanulságra fog szert tenni.

Ettől az intézkedéstől nagyon sokat várunk. De kérem kell az egylet tagjait, hogy ne csak vegyenek részt ez előadásokon, hanem hassanak oda, miszerint a közönség is minél szélesebb körben érdeklődjék az előadások iránt.

Midőn nagyságos Róka József p. u. ig. urat ezen tervbe vett felolvasásának megtartására kérem, üdvözlöm nagyságodat, üdvözlöm a mélyen tisztelt érdeklődő közönséget, a tagokat az iparos önképzőkör-szenthajlékában, ezen kör választmányának nevében, kérve Istenünket, a magyaroknak hatalmas Istenét, adjon áldást törekvéseinkre, hogy azt siker koronázza.

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szav

val, saját műhelyében készíttetnek. 13 49-105

Gyors és pontos kiszolgálás

Gyors és pontos kiszolgálás

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Felolvasás.** Nt. Jancsó Sándor ref. pap igen érdekes és tanulságos felolvasást tart ma délután 5 órakor az Iparosönképzőkör helyiségében. Ez ismeretterjesztő és szórakoztató előadásokat ajánljuk közönségünk partolásába.

— **Halálozás.** Alsófehérmegye tántestületének egy közbecsülésben állott tagja: Szabó Gyula maroscsuci áll. elemi iskolai tanító hunyt el e hó 5-én a kolozsvári klinikán, hol betegsége ellen orvoslást keresett. Holttestét Csucsra hozták és ott szombaton nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A temetést a maroscsuci és gerendi ev. ref. lelkészek végezték. Az alsófehérmegyei tanítóegyesületet Jovian Antal alelnök, a marosújvári iskola érdemes igazgatója képviselte, ki az egyesület nevében koszorút helyezett a ravatalra, a sírnál pedig beszédet mondott. A tanítói járáskör nevében Barabás Lajos állami tanító tett koszorút az elhunyt pályatárs koporsójára. Áldott legyen az emlékezte.

— **Előlépések.** A vármegyei tisztviselők közül a decemberi rendkívüli közgyűlés határozata értelmében magasabb fizetési osztályba lépnek 1907. január 1-vel: Sebesi Zsigmond vm. ígató 2800 kor., Komáromi Sándor irnok 1800 kor., Szabó Lajos főszolgabíró 4400 kor., Zalányi Farkas szolgabíró 3200 kor., Bláha Gabor járási orvos 2800 kor.

— **A Szabad Lyczeum** ez ideig megnyitó előadását Váró Ferencz nyugalmazott kollégiumi tanár tartotta f. hó 13-án esti 5 órakor a kollégiumi termesztrajzi előadó teremben. A megjelent szép közönséget szives szavakban üdvözölvén Arany László „A Hunok Harca” cz. szép költeményének eredetével, értelmezésével és jelentőségével foglalkozott. A költeményt művészi felolvasással interpretálta. Különösen végző sorai teszik értékessé és jóslatszerűen emlékeztetessé. Arról beszél ugyanis, hogy a hunok harcát a gótok utódaival ellen nekünk is egész erőnk megfeszítésével folytatnunk kell. de olyan fegyverekkel, a melyeket ők használnak: a műveltség és munka fegyvereivel. A nagy hatású előadást a közönség élvezettel hallgatta és meleg üdvözlésekkel jutalmazta. A Szabad Lyczeum ezután minden csütörtökön este előadást tart 5—6-ig és belépő díj nélkül minden érdeklődőt szivesen lát.

— **Hangverseny.** A Bethlen-kollégium ifjusága folyó hó 16-dikán délelőtt 11 órakor tartja meg szokásos téli hangversenyét. Az ifjuság énekben és zenében való haladásának ezt a kedves bemutatóját, melyre a belépés ingyenes, ajánljuk érdeklődő közönségünk figyelmébe.

— **Új politikai lap.** A „Marosújvár és Vidéke” című hetilap 1907. január hó 1-től politikai lappá alakul át. Szerkesztője dr. Nagy Samu ügyvéd lesz.

— **Táncmulatság.** A „Tövisei Polgári Olvasókör” saját könyvtára javára 1906. évi december hó 26-án az olvasókör helyiségében táncestélyt rendez. Belépődíj: személyjegy 1 korona, családjegy 3 személyre 2 korona. Felülfizetések köszönettel fogadottnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Marosújvári hírek.** Jovian Antal igazgató az iparos ifjuság részére ingyenes

ismeretterjesztő előadásokat szervez. — Deák János bányamunkás 58 éves korában felakasztotta magát.

— **Tövisei takarékpénztár.** Tövisek helyi „Tövisei Takarékpénztár Részvénytársaság” czége alatt 1906. év október hó 31-étől kezdődőleg részvénytársaság alakult. A takarékpénztár foglalkozik mindennemű üzletkörébe eső üzletággal. Elfogad betéteket gyümölcsözés végett a legmagasabb kamatláb mellett. Leszámitol és visszleszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat legelőnyösebb kamatláb mellett. Jelzálogos biztosíték mellett kölcsönt ad előnyös kamatláb mellett. Értékre köicsönt ad; bevált értékpapirokat és szelvényeket. Közhitelű értékpapirokat vesz, elad és bevált. Fizetéseket teljesít úgy belföldi, mint külföldi piacokon. Nyitva van szerdán és pénteken d. e. 9—1 óráig.

— **Pályázat.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt tudomására hozza, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter ur az Erzsébet királyné-ösztöndíj alap 1906. évre esedékessé vált kamataiból három egyenként 2500 koronás ösztöndíjat alapított magyar honos fiatal kereskedők részére. A pályázat feltételei megolvashatók szerkesztőségünkben.

— **Halál az erdőn.** Hosszuaszón Padureán Militon glogoveci gazdaember mult hó 29-én 12 éves unokájával s négyökrös szekérével az erdőre ment fáért. A szekér megrakása után hazafelé indulva, az öreg felült a szekér hátsó részére a fatetejébe, míg unokája elől ülve az ökröket hajtotta. Egy fordulónál Padureán leugrott a szekérről, hogy azt kissé megvesse, azonban oly szerencsétlenül fogott munkájához, hogy a szekér hátsó tengelye egy, az utban álló nagy fához szorította s még nagyobb szerencsétlenségére a fához a négy ökör is huzta úgy, hogy egy jalkiáltásra halva rogyott össze. Az unokája csak a jajszőra lett figyelmes s akkor látta, hogy nagyapja szétronsolt testtel, holtan elterülve fekszik a földön. Erre ijedében az erdőben dolgozó embereket segítségül hívta, akik már akkor Padureán szörnyű kimulását állapították meg.

— **Asszonyok tüntetése.** Londonban tegnapelőtt este a női szavazati jog hívei tüntetést rendeztek a parlament előtt. Öt harcias hölgyet és egy fiatalembert letartóztattak. A tüntetést olyan titokban készítették elő, hogy a rendőrség nem intézkedhetett idején. A hölgyek ládákat hoztak magukkal, melyekből a parlament előtt szöszéket rögtönöztek.

— **Az Általános Tudósító jubileuma.** Leopold Gyula, az Általános Tudósító szerkesztője, hazánk legnagyobb hirdetési vállalatának tulajdonosa, tegnap ünneplé virágzó irodája tizéves fennállásának jubileumát. A Leopold-féle hirdetési vállalat sikerét első sorban annak köszönheti, hogy leleményes és agilis tevékenységet fejtett ki a reklám terén, hogy új rétegeket hódított meg a hirdetés eszméjének s ezzel szolgálatot tett a hazai iparnak és kereskedelemnek. Az Általános Tudósító hirdetési osztálya minden ízében modern vállalat, amely nagy apparátussal, kiváló szakértelemmel és példás pontossággal dolgozik és ennek köszönheti Leopold, hogy nemcsak a belföld, hanem a külföld legnagyobb és legtöbb hirdetője ő általa hirdettet. Jubileuma alkalmából Leopold Gyula egy 376 oldalra terjedő jubileumi újságkatalógust adott ki, amely ismerteti az összes magyarországi és külföldi lapokat és így e könyvet mindenki, aki a sajtó és a

reklám iránt érdeklődik, hasznosan forgathatja. A tizéves évfordulót Leopold lakomával ünnepelte meg, mely szombaton este volt a Royal-szálló disztermében.

— **Két ajándék.** Két ajándékot ad előfizetőinek a Budapesti Napló. Karácsonyra díszes, illusztrált naptár-albumot, a melybe az európai szellemi élet vezérei irtak szenzációs cikkeket és a mely ezenkívül dus szépirodalmi részt tartalmaz. Husvétra gazdag almanachot ad előfizetőinek a Budapesti Napló, a mely az egyetlen radikális ellenzéki újság és a mely a legolcsóbb a teljes tartalmat adó lapok közül. Előfizetési ára egy évre mindössze husz korona. (Kiadóhivatal: Eötvös-utca 34.)

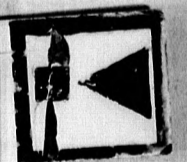
— **A huszadik század programja.** Ez a sokat jelentő gyűjtő cím joggal megilleti azokat a cikkeket, melyeket az európai kultúra vezető szellemei a „Budapesti Napló” karácsonyi album-naptárába irtak. Az európai szellemi élet vezérkarát gyűjtötte össze a Budapesti Napló és az emberiség jövőjének ragyogó képe bontakozik ki ezekből a megnyilatkozásokból. Anatol Erance, Jean Jaurès, Vandervele, Max Harden: ilyen fényes nevek szerepelnek ebben a ragyogó névsorban. A Budapesti Napló illusztrált, díszes és gazdag szépirodalmi részt is tartalmazó albumnaptára nem kerül könyvtárusi forgalomba, de a lap minden előfizetője ingyen megkapja. Husvétra azonkívül díszes almanachot ajándékoz előfizetőinek a Budapesti Napló, a mely most az egyetlen, radikális ellenzéki újság. A Budapesti Napló legolcsóbb a teljes tartalmat adó lapok közül. Előfizetési ára egy egész évre csak husz kor., fél-évre tiz, negyed évre öt korona és egy hónapra 1 korona 80 fillér. (Kiadóhivatal: Eötvös u. 34.)

— **Vetőmagvak.** Mauthner Ödön tudósítása. Az utolsó napokban beállott gyenge fagy a magkereskedelemre nem hatott valami nagyon élénkítőleg. Lóheremag. A termelőktől beérkezett ajánlatok a mult heti színvonalon maradtak és az árak sem változtak. Luczernamag. A vételkedv továbbá is élénk, a forgalom meglehetősen nagy mérveket öltött. Takarmányrépamag iránt mult héten már nagyobb érdeklődés mutatkozott. Külföldi származású oberndorfi korlátolt mennyiségben kínáltak, ára újolag emelkedett. Bükköny és muharmagban a kínálat meglehetősen nagy volt és miután a követelések is mérsékeltek voltak, nagyobb kötések jöttek létre. Fehérherét és mezei komocsiut illetve a piacznak irányzata szilárd, részben emelkedő, de általánosságban a forgalom nem volt jelentékeny.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapestben:

Lóhere prima minőség	106—120.
Luczerna „ „	115—132.
„ „ régibb áru	104—110.
Bibóhere	30—32.
Fehérhere	105—115.
Nyulzapuka	100—110.
Baltaczim	26—28.
Muhar	14—14.50.

— **Az élet kellemességeihez** rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a „Scott-féle Emulsió”-t azonban mégis csak oda kellene besorozni; ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi bánatot és könnyet tüntet el a gyermekszobából. A „Scott-féle Emulsió” nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellett a visszatetsző izzól és szágtól teljesen meentes, mely a gyermekeknek

oly gyakran kellemetlen p. rezeket és zavarokat okoz. A „Scott-féle Emulsió” kapható a gyógyszerárakban.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részv. társ.

Nagyon nehéz

sőt majdnem teljesen elhanyagolt oly szert találni, mely gyermekek részére éppoly megbízható és eredményes hatású, mint a gyógyszerkamájából alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió; mert a Scott-féle Emulsió a fiatal szervezetbe új erőt vezet és átsegíti a fejlődéssel kapcsolatos nehézségeken. A Scott-féle Emulsió egyúttal jó ízű, könnyen emészthető és oly tiszta szer, hogy a legsekélyebb zavarokat sem okozza és állandóan csak a legjobb sikerrel használható. A Scott-féle Emulsió sokkal jobb, mint a közönséges csukamájolaj.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hatán nagy csukahalat vivó halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldésével elleneben mintával bermentve szolgál: 203 1-

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerár”

Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Sz. 6027—1906. közig.

Pályázati hirdetmény.

Nagyenyed városa 1907. évi január 1-től kezdve a szeméttám és helypénzszedési jogot házilag kezelvén, e célból szükség van ideiglenesen 5 vám-szedőre havi 24 korona javadalmazással és egy ellenőrző fővámszedőre havi 50 korona fizetéssel.

Fölhivatnak mindazok, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kérésüket f. évi december 21-én d. u. 5 óráig a város polgármesteréhez nyújtsák be.

A városi tanácsról.

Nagyenyed, 1906. évi december 14.

Sándor Jenő,

polgármester h.

278 1—1

Advertisement for dental services by Sándor Jenő, featuring an illustration of a woman and child, and text describing dental work and prices.

Sz. 1481—1906. tkvi.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 520 számú végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Szenkovits Pál javára Korbully Kristóf ellen 244 kor. 6 fillér s járulékaik erejéig 1906. évi június hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 17689 kor. 42 1/2 fillére becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruzekek és állványok nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1906. évi V. 520/4 számú végzése folytán 244 kor. 6 fill. tőkekövetelés, ennek 1906. évi január hó 31. napjától járó 6% kamatai, bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagyenyeden az alperes fizetési helyében leendő eszközölésére 1906. évi december hó 21-ik napján délelőtt 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelezéssel hivatnak meg, hogy a érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. oz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. oz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1906. évi novemb. hó 30. napján.

Gajzágó Simon,

kir. bír. végrehajtó.

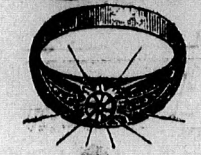
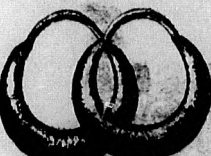
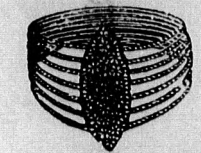
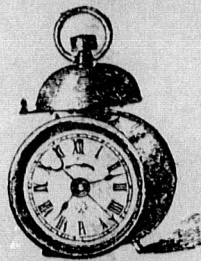
277 1—1

Advertisement for Nagy Jenő, a dental specialist, featuring text about dental services and prices.

A large grid of advertisements for various products and services, including Requin-féle, Késmárki, Leopold Gyula, Tudobajosoknak, Platschek Vilmos, Hammond, Balassa Főle, Kater, Kiss Szerencsése, Baby Mira-Crém, Pacific, and Nepelejt's.

Magyarnak Pécs, Némelnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre.

276 1-30

Alkalmos maradandó értékű karácsonyi ajándékok.

Kitűnő ébresztő, 18 cm. magas, szép fényezett nikkeltokban, borgony járással, megbírható szerkezettel, pontosan szabályozva 2 korona 80 fillér, 3 drb 7 korona 80 fillér, éjjeli világító számlappal 4 korona.

Valódi ezüst gyűrű, mely egy ragyog, mintha a legszebb gyémántokkal lenne kirakva, 2 korona, 5 soros 1 korona 40 fillér.

Valódi arany fülbevaló 6 korona, ezüst aranyozva 4 korona.

Ezüst aranyozva, ragyogó kövekkel, margit gyémánttal 1 korona 50 fill. 6 karátos aranyból 5 korona, legjobb 14 karátos aranyból 9 korona.

Koczkázat kizárva, nem tesszöért a pénz vissza.

Nagy képes árjegyzék, mely arany és ezüst órák, láncok, gyűrűk, ékszerek, étaszerek és látszerekről stb. szóló, 2500 ábrát tartalmaz, ingyen és bérmentve.

Schönwald Imre

Pécs, magyar órásmester, ékszergyáros és látszerész.

5619—1906. közig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagyenyed rendezett tanácsu város folyó évi november hó 24-én megtartott képviselőtestülete **villamvilágítás be rendezését** határozván el, az erre vonatkozó összes munkálatokra nézve pályázatot hirdet.

A pályázatban csakis magyar gyári cégek ajánlata lesz tárgyalás alá véve. Pályázók a város biztosítására az ajánlat benyújtásával egyidejűleg 20.000 (Huszezer) koronányi bánatpénzt tartoznak a város pénztárába készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, mert ajánlatuk csakis ezen bánatpénz letevése esetén fog tárgyalatni.

A vezetékhálózatról pontos térkép készítenőd. A műszaki leírásnak ki kell terjeszkednie az alkalmazandó rendszer ismertetésére. Ugyancsak melléklendő az ajánlatokhoz egy oly üzemviteli bérlet-szerződés-tervezet is, melynek alapján az ajánlattevő hajlandó a város által megépített telepet 5—50 évig terjedő időre bérbe venni.

Tekintettel arra, hogy a város a közel jövőben létesítendő városi vízmű szivattyú-telepének hajtására is esetleg elektromos áramot fog alkalmazni, ajánlattevő a bérlet-szerződésben tartozik megjelölni azt az egységárat, melyet a várostól a vízmű hajtására szolgált elektromos áramért megállapít.

A zárt írásbeli ajánlatok **1907. évi február 1-éig**, déli 12 óráig Nagyenyed r. t. város polgármesteri hivatalánál nyújtandók be.

Az ajánlatok felett a város közönsége — tekintet nélkül azoknak értékére —

szabadon dönt és a pályázóknak még az esetre sines semmiféle néven kárterítési igényük, ha a város közönsége az elektromos világítás bevezetésétől eltekint.

A részletes pályázati feltételek a városi főerdész hivatalos helyiségében megtekinthetők, avagy kívánatra meg is küldetnek.

Az ajánlatban határozottan megjelölendő, hogy pályázó a pályázati feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

A városi tanácstól.

Nagyenyed, 1906. december 4-én.

Dr. Varró László s. k.
polgármester.

271 3-3

275 1-2

Hirdetés.

Egy nem nagy kiterjedésű

belsőtelket

vennék Nagyenyeden — nem a főutczákon, — melyen legalább 2 tisztességes szoba, konyha, kamara és pincze lenne.

Ajánlatokat — melyben az utca, házsám és ár megjelölendő — a kiadóhivatal kézbesít K. s. jegy alatt.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

217 13-26

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek. Doboza 1 kor. és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Nagyenyeden kapható:

Novák István
Arany Csillag gyógyszertárában,
U. Kovács József
Bethlen Gábor gyógyszertárában.

Éljen

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Budapesten az egyetlen független
ellenzéki nagy napilap:

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre 28.— kor.

Félévre 14.— „

Negyedévre 7.— „

Egy hónapra 2.40 „

Deczember hó első felében *Az Ujság* minden előfizetője ingyen és bérmentve megkapja *Az Ujság gyönyörű Album Naptár ajándékát színes műmelléklettel.*

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

Már megjelent
és kapható Cirner J. József
és Földes Ede keres-
kedőknél a

KÖZHASZNU
NAGYENYEDI
Lőcsey Sp. Lajos-féle
NAPTÁR
1907. évre.

Gazdag tartalommal,
az erdélyrészi orszá-
gos vásárok pontos
kimutatásával és hasz-
nos tudnivalókkal.

Leg-
olcsóbb
Naptár

Ára
csak
30 fillér.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.

A MÁLNÁSI

„SICULIA”

FORRÁS-VIZ

a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen. Korányi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriésán József tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyuvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.

Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben. 242 18—20

NAGYENYEDI
**KÖNYVNYOMDA ÉS
PAPIRÁRUGYÁR R.T.**
NAGYENYEDEN.

Készít: műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képesárjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, takarékpénztári zárszámadásokat

könyv- és könyvnyomtatvány kivételben.

Továbbá póstacsomag- és üvegcsimkék, porkapszulákat, papírcsoklikat, kötőpapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat, könyv- és könyvnyomtatvány vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonnage)
u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszerészek, cukrászok és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és célszerű csomagolására olcsó árban szállít.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6½% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítól le.

Betétet 4½% kamattal fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 98—104

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legszebb gyümölcsfa.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió előkerítés csemete.
Setaterfák • Diszcserejek • Rozsák.
Bogyogyümölcsök stb.

Kifogástalan szőlőoltványok.

2 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER és TÁRSA, és AMBROSI M.

Valódi francia
színházi látcsövek
csekély havi
részletfizetésre!
AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED
Budapest, VI., Eötvös-utca 32.
Látcső-árjegyzék ingyen és bérmentve.